

Welke wetten beschermen ons?

Sinds 8 mei 2012 is er in de Europese Unie een nieuwe textielverordening van kracht. Toch geeft geen enkel document een overzicht van alles wat mag, niet mag of beperkt mag als het gaat om het gebruik van gevaarlijke stoffen in textiel. Het REACH-reglement beteugelt in zijn hoofdstuk «Beperkingen» de aanwezigheid van een klein aantal gevaarlijke stoffen in textiel (sommige brandvertragers, azokleurstoffen,...), maar dat is een druppel op een hete plaat. Zo is textiel voor kinderen niet onderworpen aan strengere voorschriften. Er is dus dringen politieke nodig die oproept tot een strengere wetgeving. Als reactie op de bezorgdheid en vragen van consumenten, beginnen ondernemingen zich meer en meer te engageren en richten onafhankelijke en betrouwbare labels op.

www.eenveilignest.nl
www.gezinsbond.be
www.pan-europe.info

Word actief - stel vragen!

Vraag de winkelier en/of fabrikant of de stoffen in de kinderkleding zijn gestest op mogelijke hormoonverstorende effecten of dat de kleding andere schadelijke stoffen bevat. De REACH verordening geeft winkeliers of fabrikanten 45 dagen om op je vraag te reageren. Helaas geldt deze verplichting tot openbaarmaking van informatie alleen voor bepaalde stoffen. Echter, hoe kritischer de klant is, hoe sneller producenten hun productbeleid zullen veranderen. Zo kun je de fabrikant beïnvloeden. Op de website van Een Veilig Nest vind je een modelbrief om je vraag te stellen. www.eenveilignest.nl

Het Life+ project ChildProtect bestaat uit een partnerschap van de Gezinsbond, PAN-Europe en WECF streeft naar een gifvrije leefomgeving voor (ongeboren) kinderen. Deze brochure is geproduceerd met financiële steun van het LIFE+ programma van de Europese Commissie, DG Environment.

Meer weten of geven?

WECF Nederland, Korte Elisabethstraat 6,
 3511 JG Utrecht, Tel: 030-2310300, www.wecf.eu
wecf@wecf.eu; info@eenveilignest.nl

Algemene Tips

- **De hamvraag: is textielbehandeling wel nodig?** (bijvoorbeeld antibacteriële kleding die frequent in de was gaat)
- **De gouden regel: was kleding altijd voordat baby of jij ze draagt.**
- **Alleen labels geven betrouwbare info.** Gewone etiketten in textiel garanderen niet dat er geen toxische of risicostoffen in zitten.
- **Win inlichtingen in bij fabrikanten over hun keuze voor onschadelijke vervangers.**
- **Textielprofessionals, wees voorzichtig:** als je kleding uitpakt en ophangt in de rekken komen er stoffen vrij (huidcontact, inhalatie). Mama's in spe moeten extra uitkijken!
- **Gebruik liefst deze betrouwbare labels:**

Logo's					Naam of stoffengroep	Gezondheids- en milieueffecten
⊖	⊖	⊖	⊖	⊖	Chloor- en halogeenhoudende Bleekmiddelen	Degradatieproducten toxische en verontreinigende organohalogenen
⊖	⊕	⊖	⊖	⊖	Nonylfenolethoxylaat, nonylfenol Oppervlakte-actieve stoffen (geëthoxylerde verbindingen)	Persistente, bio-accumulerende en toxische degradatieproducten (PBT), endocriene verstoorders,
⊕	⊕	⊕	⊕	⊕	Azokleurstoffen en allergenen, zware metalen, ... Weekmakers in inkt en geplastificeerd drukwerk	Sommige azokleurstoffen geven kankerverwekkende amines af, allergieën
⊖	⊕	⊖	⊕	⊖	Ftalaten (DBP, DEHP, DINP, DIDP, DNOP,...) Weekmakers in inkt en geplastificeerd drukwerk	Endocriene verstoorders, giftig voor de voortplanting
⊕	⊖	⊖	⊖	⊖	Formaldehyde Antikreukproduct	Sensibilisering van de luchtwegen en de huid, kankerverwekkend voor de luchtwegen
⊖	⊕	⊖	⊖	⊖	Triclosan, triclocarban, ... Antibacterieel	Persistent voor het leefmilieu, toxisch voor waterorganismen, resistentievorming bij bacteriën
⊖	⊕	⊖	⊖	⊖	Deeltjes nanozilver Antibacterieel	Penetratie door de huid, celtoxisch, persistent in het leefmilieu en in levende organismen
⊕	⊕	⊖	⊖	⊖	Perfluorverbindingen (PFOA, PFOS,...) Vlekkenmiddel, waterafstoter en impregneermiddel	Persistent in het leefmilieu en levende organismen, potentieel kankerverwekkend
⊕	⊕	⊖	⊖	⊖	Broomhoudende en andere vlamvertragers Brandwerend (fosfaatverbindingen, antimoon, ...)	Endocriene verstoorders, sommige zijn persistente organische verontreinigende stoffen
⊕	⊕	⊖	⊖	⊖	Tributyltin, formaldehyde, permetrine, ... Biotociden	Toxisch voor het leefmilieu en levende organismen

⊕ Beperkt ⊖ Verboden Labels: (1) lasenboek baby (2) waarborgt eveneens dat de textielvezels natuurlijk zijn en afkomstig uit de biologische landbouw

Bescherm kinderen Vermijd schadelijke stoffen

ChildProtect gids

Women in Europe for a Common Future | WECF

kinderkleding

Textielvezels

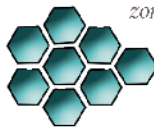
Natuurlijke vezels: katoen en wol

Zelfs natuurlijke vezels behandelt men met chemische stoffen. Sommige daarvan, zoals nonylfenoethoxylaat – een hormoonverstoorder – gebruikt men in diverse stappen van het bewerkingsproces. Katoen, de meest gebruikte textielvezel ter wereld, krijgt gewoonlijk een behandeling met vlamvertrager (omdat het makkelijk brandt). Wol wordt behandeld met insecticiden.

Tips

- *Warme, lichte en comfortabele fleeces zijn goed voor jonge kinderen en drogen snel na het wassen. Kies een label (Oeko-Text).*
- *Mengvezels van katoen en synthetisch materiaal zijn praktisch, omdat ze sneller drogen dan katoen.*

- *Koop je een winterpakje, probeer dan een product te vinden zonder perfluorverbindingen.*

Synthetische en kunstvezels

polyester, microvezel, viscose, Lyocell, bamboe
Viscose en Lyocell zijn kunstvezels: de natuurlijke grondstof (houtcellulose, bamboe) ondergaat een transformatieprocedure. Polyester maakt men op basis van PET (het polymeer van plastic flessen). Microvezels en fleecce zijn gemaakt van polyester (PET) of polyamide (nylon). Sommige kleding maakt men waterafstotend door middel van verontreinigende en mogelijk toxische perfluorverbindingen.

Tips

- *Warme, lichte en comfortabele fleeces zijn goed voor jonge kinderen en drogen snel na het wassen. Kies een label (Oeko-Text).*
- *Mengvezels van katoen en synthetisch materiaal zijn praktisch, omdat ze sneller drogen dan katoen.*
- *Koop je een winterpakje, probeer dan een product te vinden zonder perfluorverbindingen.*

Textielverf en bedrukking

Op je hoede voor giften en allergenen

Residu's van chemische stoffen kunnen allergieën veroorzaken. Ruim 1% van de Europese bevolking is allergisch voor textielverf. Sommige verfstoffen (zoals azokleurstoffen die kankerverwekkende amines afgeven) zijn verboden in Europa. Andere allergenen blijven toegelaten. Textiellabels die de lat hoger leggen, beperken of verbieden nog een twintigtal andere kleurstoffen.

Tips

- *Was nieuwe kleding altijd voor je ze draagt.*
- *Als kleding veel kleur verliest bij de eerste wasbeurt, was je ze opnieuw. Verliest ze nog altijd kleur bij de 2e wasbeurt, gebruik ze dan niet. Voor babykleding en kleding die met je huid in contact komt, kies je*

liefst een label. Labels beperken allergene residu's.

Tips

- *Vermijd bedrukking en motieven in pvc dat ftalaten kan bevatten bij kleding zonder label.*
- *Kies liever producten met een label: labels beperken toxische residu's.*

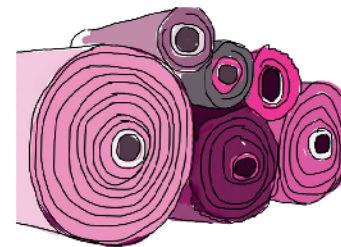
PVC, phtalates, nonylphénol, métaux lourds

Zeeafdrukbedrukking en geplastificeerde versieringen bevatten weleens pvc (plastisol-inkt) dat soepel gemaakt wordt met ftalaten die endocriene verstoorders zijn. Verf kan residu's van zware metalen, solventen, nonylfenoethoxylaat en allerlei chemische stoffen bevatten.

Behandelingen

Vlamvertragend

Moeilijk om hier wegwijs in te raken! Katoen en viscose krijgen vaak een vlamvertragende behandeling, omdat ze makkelijk branden. Brandwerende procedés maken gebruik van flink wat chemische stoffen. In vlamvertragend synthetisch textiel zit mogelijk het kankerverwekkende antimoontrioxide. Het Europees Ecolabel legt een limiet vast voor deze stof.

Tips

- *Kies liefst producten met een label: labels beperken de vlamvertragende behandelingen.*

Kinderen beschermen door toxische stoffen te mijden

Wat is het probleem?

We dragen dagelijks kleding – tot op onze huid – en toch kennen we onze kleding zo slecht. De textielindustrie gebruikt naar schatting 1.900 uiteenlopende chemische stoffen waarvan er 1.750 niet in kaart gebracht zijn volgens hun gevaarlijkheid. Andere staan bekend en zijn min of meer gereguleerd. De Europese Commissie denkt momenteel na over een betere reglementering voor allergene en irriterende stoffen in textiel. Ook landen als Zweden en Denemarken stellen voor om de reglementering rond endocriene verstoorders in textiel te verstrengen. Klarheid scheppen, is moeilijk momenteel, omdat de etikettering te wensen overlaat: de teelt van de vezels, weeftechniek, kleuring, diverse behandelingen, ... De consument raakt het noorden kwijt door al deze onbekende, complexe etappes. De bestaande gegevens over een klein aantal gevaarlijke

stoffen in textiel zijn alarmerend. De globalisering maakt de zaken nog complexer. Consumenten kunnen echter druk uitoefenen om klarheid te scheppen in een sector die het milieu ernstig verontreinigt en mensen op grote schaal uitbuit met dramatische gevolgen, zoals onlangs in Bangladesh.

Waarom zijn kinderen extra kwetsbaar?

Jonge kinderen steken hun kleren vaak in hun mondje en nemen de gifstoffen dus langs orale weg op. Hun huid is bovendien doorlaatbaarder dan die van volwassenen en absorbeert de gifstoffen makkelijker. Ze kunnen gesensibiliseerd raken door contact met bepaalde stoffen en vervolgens allergieën ontwikkelen. Hun hele lichaam is in volle ontwikkeling en kan zich nog niet doeltreffend verdedigen.